

شرایط جوی و ژئومورفولوژیکی دیرینه حوزه گرگان ودشت

دکتر عباس پاشائی

دانشگاه شهید چمران (اهواز)

چکیده

داسنه‌های شمالی البرز شرقی در منطقه گرگان و دشت را تا فراسوی حدود مرزی ایران و شوروی، تشکیلات بهم پیوسته‌ای بصورت تپه مهور قرار گرفته است که جنس آنها از نوع سوادلی لس مانند می‌باشد. این تپه‌ها متعلق به رسوبات بادی دوران چهارم زمین شناسی و آخرین پس روی عصر یخبندان می‌باشد. رسوبات لس مانند فوق در حد این تپه‌ها محدود نمی‌شود و در بخشهای شمالی نیز در کوههای گلی داغ و شلمی بصورت پوسته‌ای به ضخامت حداقل ۲ متر تمام منطقه را تا ارتفاعات ۱۴۰۰ متری و بیشتر پوشانیده‌اند. بطوریکه می‌توان به وسیله باز دیدهای صحرائی و مطالعه عکسهای هوایی موجود بخوبی تغییرات پستی و بلندی و چگونگی فرسایش پس از آخرین رسوب گذاری را مورد بررسی قرار داد. علاوه بر بررسی مسائل فوق در این رابطه سعی شده است با کمک مطالعه چگونگی تناوب رسوبات آبی و بادی موجود در منطقه از شرایط جوی حاکم در زمان رسوب گذاری اطلاع حاصل نمائیم. بالاخره با مطالعه پروفیل‌های شاهد باقیمانده از زمان قبل از تشکیل رسوبات بادی موجود درباره چگونگی شرایط اقلیمی آن در کوههای کپه داغ اطلاع حاصل می‌گردد.